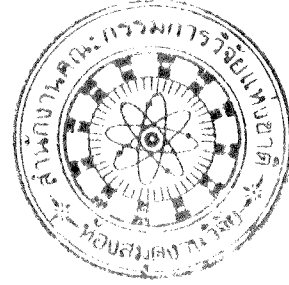


บทที่ 5 บทสรุป



การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาปัญหาของการบริหารงบประมาณและการรายงานข้อมูลงบประมาณของคณะในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ซึ่งการบริหารงบประมาณที่ดีจะเกิดขึ้นได้ โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดวงเงินงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงาน และการดำเนินงานนั้นสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและถือได้ว่าประสบความสำเร็จนั้นย่อมไม่เกิดสถานการณ์ที่บ่งชี้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น การได้รับอนุมัติงบประมาณต่ำกว่าที่ขออนุมัติ ซึ่งเกิดจากการกำหนดวงเงินงบประมาณที่ไม่เหมาะสม หรือการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามกำหนดเวลาและทำให้มีการกันเงินงบประมาณเบิกจ่ายเหลือมปี สำหรับการรายงานข้อมูลงบประมาณที่มีประสิทธิภาพนั้น สามารถวัดได้จากข้อมูลที่รายงานมีความถูกต้อง มีความเชื่อถือได้อย่างสมเหตุผล มีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องอย่างเพียงพอ การนำเสนอข้อมูลมีความเพียงพอและทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจทางการบริหาร และข้อมูลงบประมาณมีความเป็นปัจจุบันในทุก ๆ ขณะ หากข้อมูลงบประมาณที่นำเสนอขาดคุณสมบัติเหล่านี้ จะเป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการรายงานข้อมูลงบประมาณ ทั้งนี้ ปัญหาหรือประสิทธิภาพของการบริหารงบประมาณและการรายงานข้อมูลงบประมาณจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากปัจจัยรูปแบบการบริหารงบประมาณ และปัจจัยคุณภาพการบริหารงบประมาณและการรายงานข้อมูลงบประมาณ ดังนั้น เพื่อการบริหารงบประมาณและการรายงานข้อมูลงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารของคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จึงควรได้ทราบถึงสภาพปัจจุบันและนำไปสู่การสนับสนุนหรือการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือลดปัญหาในการบริหารงบประมาณและการรายงานข้อมูลงบประมาณของคณะต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้บริหารงบประมาณ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 41 ปีขึ้นไป วุฒิมหาบัณฑิต ระดับปริญญาโท ระยะเวลาการปฏิบัติงาน 16 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านงบประมาณ 1-3 ปี และ 8 ปีขึ้นไป และมีระดับความรู้ด้านทฤษฎีเขียนปฏิบัติเกี่ยวกับการงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.00$)

กลุ่มผู้นำรายงานเงินงบประมาณไปใช้ส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 41 ปี ขึ้นไป วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท ระยะเวลาการปฏิบัติงาน 8 ปีขึ้นไป และมีระดับความรู้ด้านกฎระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.79$)

กลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 25-40 ปี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี ระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี มีประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการงบประมาณ 1-3 ปี และมีระดับความรู้ด้านกฎระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการงบประมาณอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.33$)

ผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงบประมาณ และปัญหาการบริหารงบประมาณ

1. รูปแบบการบริหารงบประมาณและปัญหาการบริหารงบประมาณ ด้านการวางแผนงบประมาณ

1.1 รูปแบบการบริหารงบประมาณ ด้านการวางแผนงบประมาณ พบว่า

ผู้บริหารงบประมาณส่วนใหญ่ร้อยละ 77.78 ขึ้นไป ดำเนินการวางแผนงบประมาณ โดยนำวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงานมาใช้ประกอบการวางแผนงบประมาณ จัดให้บุคลากรในหน่วยงานมีส่วนร่วมวางแผนงบประมาณด้วยการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำงบประมาณ ชี้แจงข้อมูลปฏิทินการจัดทำงบประมาณและทำความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ เมื่อกำหนดวงเงินงบประมาณได้ทำการตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของงบประมาณกับแผนการปฏิบัติงาน ทำการรายงานผลการกำหนดงบประมาณ ประเมินกระบวนการวางแผนงบประมาณ ระบุนโยบายที่พบพร้อมทั้งกำหนดแนวทางการแก้ปัญหา นำแนวทางการแก้ปัญหาไปใช้เพื่อปรับปรุงพัฒนากระบวนการวางแผนงบประมาณปีต่อไป รวมถึงจัดให้มีบุคลากรปฏิบัติงานด้านการงบประมาณอย่างเพียงพอโดยคำนึงถึงปริมาณงาน

ผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.43 ขึ้นไป เห็นว่าหน่วยงานดำเนินการวางแผนงบประมาณ โดยจัดให้มีคู่มือ ระเบียบปฏิบัติด้านการเงินและงบประมาณในสถานที่ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบแผนการปฏิบัติงานและวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านการเงินและบัญชีโดยตรงและหน่วยงานได้ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารทางการเงินและงบประมาณ ในการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณในงบลงทุน มีแผนระยะเวลาการเบิกจ่ายและผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบแผนระยะเวลานั้น และผู้บริหารได้ติดตามความก้าวหน้าการเบิกจ่ายอย่างน้อยเดือนละครั้ง

1.2 ปัญหาการบริหารงบประมาณ ด้านการวางแผนงบประมาณ พบว่าผู้บริหารงบประมาณ ร้อยละ 66.67 ให้ความเห็นว่างบประมาณที่ตั้งเสนอขอในปีก่อน ๆ ย้อนหลัง 3 ปี

ได้รับอนุมัติโดยถูกต้องลดลง และร้อยละ 50 ให้ความเห็นว่าได้รับข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณเพียงพอต่อการนำไปใช้เพื่อวางแผนงบประมาณ

จากผลการวิจัย สรุปได้ว่าปัญหาในการบริหารงบประมาณด้านการวางแผนงบประมาณ คือ การถูกต้องลดลงเงินที่ตั้งของงบประมาณ และขาดข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณอย่างเพียงพอ

2. รูปแบบการบริหารงบประมาณและปัญหาการบริหารงบประมาณ ด้านกระบวนการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างงบดำเนินงานและงบลงทุน

2.1 รูปแบบการบริหารงบประมาณ ด้านกระบวนการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างงบดำเนินงานและงบลงทุน พบว่าผู้บริหารงบประมาณส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 ขึ้นไป แจ้งวงเงินงบประมาณงบลงทุนที่ได้รับจัดสรรให้หน่วยงานพัสดุทราบ กำหนดระยะเวลาการเริ่มต้น-สิ้นสุดการจัดซื้อจัดจ้างของงบลงทุน เร่งรัดและติดตามการจัดซื้อจัดจ้างงบลงทุน จัดให้มีการสำรวจความต้องการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงานอย่างทั่วถึง มีการตรวจสอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและคงเหลือก่อนการอนุมัติ รวมถึงตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 สำหรับการอนุมัติจัดซื้อวัสดุ มีผู้บริหารเพียงร้อยละ 66.67 อนุมัติปริมาณจัดซื้อวัสดุโดยพิจารณาปริมาณวัสดุคงเหลือ และร้อยละ 33.33 อนุมัติปริมาณจัดซื้อวัสดุโดยไม่พิจารณาปริมาณวัสดุคงเหลือ

2.2 ปัญหาการบริหารงบประมาณ ด้านกระบวนการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างงบดำเนินงานและงบลงทุน ไม่พบว่ามีปัญหาการบริหารงบประมาณ ผู้บริหารงบประมาณร้อยละ 50 ให้ความเห็นว่ารายการจัดซื้อจัดจ้างไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณ โดยร้อยละ 38.90 ให้ความเห็นว่าสาเหตุจากการปฏิบัติงานล่าช้าภายในหน่วยงาน ร้อยละ 27.80 มีสาเหตุจากความบกพร่องของเอกสาร และร้อยละ 33.30 มีสาเหตุจากการจัดหาผู้รับจ้างหรือผู้ขายไม่ได้

จากผลการวิจัย สรุปได้ว่าพบปัญหาในการบริหารงบประมาณ ด้านกระบวนการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างงบดำเนินงานและงบลงทุน การจัดซื้อจัดจ้างไม่เสร็จสิ้นในปีงบประมาณ

3. รูปแบบการบริหารงบประมาณและปัญหาการบริหารงบประมาณ ด้านกระบวนการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ

3.1 รูปแบบการบริหารงบประมาณ ด้านกระบวนการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ พบว่า

ผู้บริหารงบประมาณส่วนใหญ่ร้อยละ 77.78 ขึ้นไป มีการกำหนดแผนระยะเวลาดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณงบลงทุน มอบหมายงานงบประมาณแก่ผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถทางการเงินและบัญชี บริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณโดยยึดแนวปฏิบัติตามคู่มือและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการงบประมาณ ตรวจสอบวงเงินงบประมาณที่สามารถใช้จ่าย

ได้ทุกวันสิ้นเดือน ตรวจสอบรายการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณซึ่งมิได้ดำเนินการเบิกจ่ายเพื่อ ยกเลิกหรือเร่งรัดการเบิกจ่าย ติดตามความก้าวหน้าในการเบิกจ่ายงบประมาณในแต่ละไตรมาส เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณในแต่ละไตรมาสเมื่อการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามเกณฑ์สัดส่วนที่ได้รับ แจ้งจากกองคลังโดยมีกระบวนการเร่งรัดที่ชัดเจน ประเมินผลการเบิกจ่ายงบประมาณโดย เปรียบเทียบการเบิกจ่ายจริงกับแผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่กำหนดขึ้นล่วงหน้า ศึกษาปัญหา และกำหนดแนวทางแก้ไขเมื่อการเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณ

ผู้บริหารงบประมาณร้อยละ 66.67 บริหารงบประมาณ โดยมีการโอนเงิน งบประมาณข้ามหมวด ร้อยละ 88.24 โอนเงินงบประมาณข้ามหมวดเมื่องบประมาณไม่เพียงพอ ต่อการเบิกจ่าย และร้อยละ 77.78 โอนเงินงบประมาณข้ามหมวดเมื่อมีเงินคงเหลือ เพื่อเบิกจ่าย รายการที่ไม่ได้กำหนดความต้องการล่วงหน้า

3.2 ปัญหาการบริหารงบประมาณ ด้านกระบวนการบริหารทางการเงินและควบคุม งบประมาณ พบว่า

ผู้บริหารงบประมาณ ร้อยละ 94.44 ให้ความเห็นว่า งบดำเนินงานหมวดค่าใช้สอย ที่ได้รับจัดสรรในปีที่ผ่านมาไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายจึงต้องโอนงบประมาณข้ามหมวด ร้อยละ 77.78 ในปีงบประมาณที่ผ่านมาได้อนุมัติให้มีการกันเงินเบิกจ่ายเหลือในปี ร้อยละ 61.11 มี รายการเบิกจ่ายที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่กำหนดตามแผน ร้อยละ 55.56 บริหารการใ้ ใช้จ่ายเงินงบประมาณให้หมดภายในปีงบประมาณ โดยนำไปเบิกจ่ายในรายการที่ไม่ได้กำหนดความ ต้องการล่วงหน้า และรายงานผลการเบิกจ่ายมิได้นำไปใช้เพื่อปรับปรุงกระบวนการเบิกจ่ายในปี ถัดไป

ผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ ร้อยละ 61.90 ให้ความเห็นว่า เอกสารการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณที่ได้รับเพื่อดำเนินการเบิกจ่ายต้องทำการแก้ไข หรือต้องรอคอยเอกสารเพิ่มเติม ร้อยละ 71.43 ในปีงบประมาณที่ผ่านมา เงินงบประมาณ งบดำเนินงานหมวดค่าใช้สอย ไม่เพียงพอ ต่อการใช้จ่ายจึงต้องโอนเงินข้ามหมวด ร้อยละ 61.90 มีการอนุมัติให้กันเงินเบิกจ่ายเหลือปี งบประมาณ ในปีงบประมาณที่ผ่านมา

จากผลการวิจัย สรุปได้ว่า พบปัญหาในการบริหารงบประมาณ ด้านกระบวนการบริหาร ทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ คือ การได้รับจัดสรรงบประมาณงบดำเนินงาน หมวดค่า ใช้สอยไม่เพียงพอ มีการโอนเงินงบประมาณคงเหลือข้ามหมวด นอกจากนี้ ยังพบว่ามี การกันเงิน ไว้เบิกจ่ายเหลือในปี เอกสารการเบิกจ่ายไม่ครบถ้วนหรือต้องแก้ไขเอกสารการเบิกจ่ายในภายหลัง และรายงานผลการเบิกจ่ายมิได้นำไปใช้เพื่อปรับปรุงกระบวนการเบิกจ่ายในปีถัดไป

4 รูปแบบการบริหารงบประมาณ ด้านการรายงานข้อมูลงบประมาณ คุณลักษณะของ รายงานข้อมูลงบประมาณและปัญหาการรายงานข้อมูลงบประมาณ

4.1 รูปแบบการบริหารงบประมาณ ด้านการรายงานข้อมูลงบประมาณ พบว่า

ผู้บริหารงบประมาณส่วนใหญ่ร้อยละ 83.33 ขึ้นไป ดำเนินกระบวนการควบคุมและรายงานข้อมูลงบประมาณ โดยควบคุมให้มีการจัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณ ติดตามการจัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณให้เป็นปัจจุบัน แจ้งให้ผู้รับผิดชอบทราบถึงประเภทของรายงานข้อมูลงบประมาณที่ต้องจัดทำและระยะเวลาการนำส่งรายงานข้อมูลงบประมาณ กำหนดกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของรายงานข้อมูลงบประมาณ ควบคุมการจัดทำรายงานข้อมูลงบประมาณให้ทันต่อเวลาที่ต้องนำส่ง ประเมินผลการจัดทำรายงานข้อมูลงบประมาณในด้านของความทันต่อเวลาและความครบถ้วนของประเภทรายงาน ศึกษาปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไขเมื่อการจัดทำรายงานข้อมูลงบประมาณไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา ทบทวนรูปแบบและประเภทของรายงานข้อมูลงบประมาณเพื่อปรับปรุงให้เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในทางการบริหารมากขึ้น และควบคุมให้ผู้ปฏิบัตินำแนวทางการแก้ไขปรับปรุงการจัดทำรายงานด้านการงบประมาณไปปฏิบัติในปัดต่อไป

ผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่ร้อยละ 61.90 ขึ้นไป เห็นว่าหน่วยงานดำเนินกระบวนการควบคุมและรายงานข้อมูลงบประมาณ โดยจัดให้มีคู่มือการจัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณและรายงานข้อมูลงบประมาณ ผู้บริหารแจ้งประเภทของรายงานข้อมูลงบประมาณที่ต้องจัดทำและแจ้งกำหนดระยะเวลาในการจัดส่งรายงานข้อมูลงบประมาณให้ผู้ปฏิบัติงานทราบ ผู้บริหารติดตามการจัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณให้เป็นปัจจุบัน มีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของรายงานข้อมูลงบประมาณ มีการทบทวนข้อมูลที่น่าเสนอในรายงานข้อมูลงบประมาณให้เป็นไปตามความต้องการข้อมูลของผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานได้รับข้อมูลการเบิกจ่ายครบถ้วนเพื่อใช้จัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณ และรายงานข้อมูลงบประมาณ ได้รับข้อมูลการเบิกจ่ายทันต่อการจัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณและการรายงานข้อมูลงบประมาณให้เป็นปัจจุบัน และผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณร้อยละ 33.33 ได้รับการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณและรายงานข้อมูลงบประมาณแก่ผู้ปฏิบัติงาน

4.2 คุณลักษณะของรายงานข้อมูลงบประมาณและปัญหาการรายงานข้อมูลงบประมาณ พบว่า

ผู้บริหารงบประมาณ ร้อยละ 66.67 ขึ้นไป ให้ความเห็นว่า รายงานข้อมูลงบประมาณมีความถูกต้อง ครบถ้วน ได้รับรายงานข้อมูลงบประมาณตรงตามกำหนดเวลา และทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์ ข้อมูลงบประมาณสามารถเรียกใช้ได้ทุกเวลาที่ต้องการ และข้อมูลงบประมาณที่เรียกใช้มีความเป็นปัจจุบัน และมีการกำหนดกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของรายงานข้อมูลงบประมาณอย่างเพียงพอ

ผู้ใช้รายงานข้อมูลงบประมาณ ร้อยละ 69 ขึ้นไป ให้ความเห็นว่า รายงานข้อมูลงบประมาณ มีความถูกต้อง ครบถ้วน ร้อยละ 53.40 ได้รับรายงานข้อมูลงบประมาณทันต่อการ

นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 56.90 รายงานข้อมูลงบประมาณที่ได้รับไม่ตรงตามกำหนดเวลา ร้อยละ 67.20 เห็นว่าไม่สามารถเรียกใช้ข้อมูลงบประมาณได้ทันทีที่ต้องการ และร้อยละ 60.30 เห็นว่าข้อมูลงบประมาณที่เรียกใช้มีความไม่เป็นปัจจุบัน

ผู้ใช้รายงานข้อมูลงบประมาณส่วนใหญ่เห็นด้วยกับคุณลักษณะของรายงานข้อมูลงบประมาณในประเด็นต่างๆ ($\bar{X} = 3.73$) คือ รายงานข้อมูลงบประมาณมีรายละเอียดเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ แบบฟอร์มรายงานข้อมูลงบประมาณมีรูปแบบที่ง่ายต่อการเข้าใจ รายงานข้อมูลงบประมาณนำเสนอข้อมูลตรงกับความต้องการและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางการบริหารได้ รายงานข้อมูลงบประมาณที่ได้รับมีความน่าเชื่อถือ การปรึกษาหารือร่วมกับผู้ปฏิบัติงานด้านการงบประมาณและผู้ที่เกี่ยวข้องทำให้รายงานข้อมูลงบประมาณนำไปใช้ประโยชน์ได้และตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากขึ้น

ผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ ร้อยละ 90.48 เห็นว่า รายงานข้อมูลงบประมาณที่ผู้ใช้แต่ละหน่วยงานต้องการ มีรูปแบบที่แตกต่างกันโดยข้อมูลมีความซ้ำซ้อนกัน ร้อยละ 85.71 เห็นว่า ผู้บริหารต้องการข้อมูลงบประมาณในรูปแบบต่าง ๆ กัน โดยมีได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อนเริ่มการปฏิบัติงานในปีงบประมาณนั้น ๆ ร้อยละ 71.43 เห็นว่า ได้รับข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณและรายงานข้อมูลงบประมาณมีความล่าช้า

จากผลการวิจัย สรุปได้ว่า พบปัญหาของการรายงานข้อมูลงบประมาณในมุมมองของผู้ใช้รายงานข้อมูลงบประมาณ คือ การได้รับรายงานข้อมูลไม่ตรงตามกำหนดเวลา การไม่สามารถเรียกใช้ข้อมูลได้ทันทีที่ต้องการและข้อมูลที่เรียกใช้มีความไม่เป็นปัจจุบัน และจากความเห็นของผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ พบปัญหาการที่ผู้บริหารหรือหน่วยงานต่าง ๆ มีความต้องการข้อมูลเดียวกันแต่มีรูปแบบการนำเสนอรายงานที่แตกต่างกัน และปัญหาในการที่ผู้บริหารหรือหน่วยงานต่าง ๆ ไม่แจ้งความต้องการรายงานข้อมูล หรือรูปแบบของการนำเสนอข้อมูลแก่ผู้ปฏิบัติงานงบประมาณเป็นการล่วงหน้า

ผลการวิจัยเรื่องคุณภาพการบริหารงบประมาณ

1. ผลการวิจัยเรื่องคุณภาพการบริหารงบประมาณ ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารและการปฏิบัติงานงบประมาณ พบว่า

ผู้บริหารงบประมาณมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.61$) ในประเด็นต่าง ๆ คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณ แบบฟอร์มการจัดทำงบประมาณมีจำนวนเหมาะสมไม่ซับซ้อนและง่ายต่อการทำความเข้าใจ ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเข้าใจได้ง่ายไม่คลุมเครือ ระยะเวลาที่กำหนดให้ในการจัดทำงบประมาณเพื่อนำส่งกองนโยบายและแผนเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมเพียงพอ ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เข้าใจได้ง่ายไม่คลุมเครือ และการตีความหมายของระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างสามารถตีความได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

ผู้ปฏิบัติงานงบประมาณมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานงบประมาณ ($\bar{X} = 3.62$) ในประเด็นต่าง ๆ คือ ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับเงินงบประมาณ เข้าใจได้ง่าย ไม่คลุมเครือ มีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ พึงพอใจในการปฏิบัติงาน เมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงานจะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชา ได้รับมอบหมายงานด้านการงบประมาณในปริมาณที่เหมาะสมกับชั่วโมงการทำงานปกติ ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายงบประมาณมีความชัดเจนคล่องตัว ไม่เยิ่นเย้อ รายงานข้อมูลงบประมาณมีรายละเอียดเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ แบบฟอร์มรายงานข้อมูลงบประมาณมีรูปแบบที่ง่ายต่อการเข้าใจ และกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของรายงานข้อมูลงบประมาณ อยู่ในระดับที่ทำให้ความมั่นใจในความถูกต้องได้ และช่วงระยะเวลาที่กำหนดให้ในการจัดทำรายงานข้อมูลงบประมาณเป็นระยะเวลาที่เพียงพอต่อการจัดทำ

2. ผลการวิจัยเรื่องคุณภาพการบริหารงบประมาณ ด้านพฤติกรรมในการบริหารงบประมาณและการปฏิบัติงานงบประมาณ พบว่า

ผู้บริหารงบประมาณส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.33 ขึ้นไป มีพฤติกรรมในการบริหารงบประมาณที่ส่งผลดีต่อคุณภาพการบริหารงบประมาณ ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ตระหนักในความสำคัญของงานการบริหารงบประมาณ กระตือรือร้น และรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ให้ความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาที่ประสบปัญหาการทำงานงบประมาณในทุก ๆ ด้าน มีการประสานงาน และสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับกรงบประมาณภายในหน่วยงาน ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการงบประมาณและการเปลี่ยนแปลงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการงบประมาณ ศึกษาและทำความเข้าใจระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการงบประมาณที่มีการเปลี่ยนแปลง ควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติงานด้านการงบประมาณเป็นระยะ ตรวจสอบรายงานงบประมาณทุกสิ้นเดือน และตรวจสอบผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทุกหนึ่งและสามเดือน

ผู้ปฏิบัติงานงบประมาณส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.43 ขึ้นไป มีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่ส่งผลดีต่อคุณภาพการบริหารงบประมาณ ในประเด็นต่าง ๆ คือ ตระหนักในความสำคัญของงานงบประมาณ กระจ่ือหรือร้น มีความละเอียด รอบคอบในการปฏิบัติงาน มีการประสานงานและสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการงบประมาณภายในหน่วยงาน ติดตามการเปลี่ยนแปลงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการงบประมาณ ศึกษาและทำความเข้าใจระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการงบประมาณที่มีการเปลี่ยนแปลง ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาเมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการงบประมาณ ปฏิบัติงานงบประมาณตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด ร่วมมือกันภายในหน่วยงานเพื่อแก้ไขปัญหาค่เกี่ยวกับ การปฏิบัติงานงบประมาณ และพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานงบประมาณ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน

3. ผลการวิจัยเรื่องคุณภาพการบริหารงบประมาณ ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน พบว่า

ผู้บริหารงบประมาณส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.22 มีสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์สำหรับใช้ใน งานการบริหารงบประมาณอย่างเพียงพอ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีความทันสมัย ร้อยละ 61.11 เมื่ออุปกรณ์ขัดข้อง มีเจ้าหน้าที่มาแก้ไขให้อย่างรวดเร็วโดยไม่ส่งผลกระทบต่อ งานบริหารงบประมาณ ร้อยละ 55.56 มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการประสานงานอย่างเพียงพอ ร้อยละ 50 มีความรู้ ความสามารถในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี ร้อยละ 38.89 มีโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อใช้ใน งานบริหารงบประมาณ ร้อยละ 33.33 ได้รับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารงบประมาณ ร้อยละ 94.44 เห็นว่า การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยให้งานบริหารงบประมาณมีความสะดวกและเห็นว่าการสื่อสารข้อมูลงบประมาณทางอิเล็กทรอนิกส์ ช่วยให้การบริหารงบประมาณรวดเร็วขึ้น ร้อยละ 83.33 เห็นว่าการมีเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงบประมาณสามารถตอบสนองการเรียกใช้ข้อมูลได้ทุกขณะและรวดเร็ว

ผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ ร้อยละ 85.71 มีสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานงบประมาณอย่างเพียงพอ ร้อยละ 71.43 เห็นว่าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์สำหรับใช้งานมีความทันสมัย และผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความสามารถในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี ร้อยละ 42.86 ได้รับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ สำหรับใช้กับการปฏิบัติด้านการงบประมาณอย่างต่อเนื่อง และเมื่ออุปกรณ์ขัดข้อง มีเจ้าหน้าที่มาแก้ไขให้อย่างรวดเร็วโดยไม่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานด้านการงบประมาณ ร้อยละ 28.57 มีโปรแกรมสำเร็จรูปใช้ในการปฏิบัติงานงบประมาณและผู้ปฏิบัติงาน ร้อยละ 100 เห็นว่าการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยให้การปฏิบัติงานงบประมาณมีความสะดวกมากขึ้น ร้อยละ 90.48 เห็นว่าการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ช่วยให้การปฏิบัติงานงบประมาณรวดเร็วขึ้น และร้อยละ 80.95 เห็นว่า การมีเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการงบประมาณทำให้สามารถจัดทำและนำเสนอรายงานข้อมูลงบประมาณแก่ผู้บริหาร ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีความเป็นปัจจุบันในทุก ๆ ขณะ

ผู้สำรวจงานข้อมูลงบประมาณ ร้อยละ 93.10 เห็นว่า การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยให้การบริหารงบประมาณมีความสะดวกมากขึ้น ร้อยละ 91.40 เห็นว่าการสื่อสารข้อมูลงบประมาณทางอิเล็กทรอนิกส์ ช่วยให้การบริหารงบประมาณรวดเร็วขึ้น ร้อยละ 94.80 เห็นว่าการมีเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงบประมาณสามารถตอบสนองการเรียกใช้ข้อมูลได้ทุกขณะ และรวดเร็ว

จากผลการวิจัยเรื่องคุณภาพในการบริหารงบประมาณ ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารและการปฏิบัติงานงบประมาณ ด้านพฤติกรรมในการบริหารงบประมาณและการปฏิบัติงานงบประมาณ ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน สรุปได้ว่า พบปัญหาในการบริหารงบประมาณ สืบเนื่องจากปัจจัยเรื่องอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การขาดการอบรมคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง การไม่มีโปรแกรมสำเร็จรูปด้านการบริหารและปฏิบัติงานงบประมาณ และการได้รับความช่วยเหลือแก้ไขเมื่ออุปกรณ์ขัดข้องที่ยังไม่เพียงพอ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารและปฏิบัติงานงบประมาณ และไม่พบปัญหาในการบริหารงบประมาณที่สืบเนื่องจากทัศนคติ และพฤติกรรมในการบริหารและการปฏิบัติงานงบประมาณ เนื่องจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ มีทัศนคติและพฤติกรรมในการบริหารและปฏิบัติงานที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงบประมาณและการรายงานข้อมูลงบประมาณของคณะในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงบประมาณของคณะภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยศึกษาปัญหาจากปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณสองประการ คือ รูปแบบการบริหารงบประมาณ และคุณภาพการบริหารงบประมาณ ซึ่งปัจจัยทั้งสองประการนี้ส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณในสองด้าน คือ ปัญหาหรือประสิทธิภาพของการบริหารงบประมาณ

1.1 รูปแบบการบริหารงบประมาณ ศึกษาจากปัจจัยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการวางแผนงบประมาณ การบริหารการจัดซื้อจัดจ้างงบดำเนินงานและงบลงทุน การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ

1.1.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ ผู้บริหารงบประมาณส่วนใหญ่ดำเนินกระบวนการวางแผนอย่างครบถ้วน แต่ปัญหาที่พบ คือ การถูกตัดลดวงเงินของงบประมาณ

1.1.2 ด้านการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างงบดำเนินงานและงบลงทุน คณะต่างๆ ดำเนินกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และมีการตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง แต่มีข้อสังเกตว่า ผู้บริหาร

งบประมาณร้อยละ 50 ให้ความเห็นว่ารายการจัดซื้อจัดจ้างไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ ภายในปีงบประมาณ ซึ่งมีสาเหตุจากการปฏิบัติงานล่าช้า ความบกพร่องของเอกสาร และการจัดหา ผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่ได้

1.1.3 ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ คณะต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่ได้รับจัดสรรงบประมาณดำเนินงานหมวดค่าใช้สอยไม่เพียงพอ แสดงให้เห็นว่าวงเงิน งบประมาณที่ขออนุมัติและเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติไม่สอดคล้องกับการใช้จ่ายจริง จึง จำเป็นต้องโอนงบประมาณข้ามหมวด และมีการโอนงบประมาณคงเหลือไปใช้จ่ายรายการที่ไม่ กำหนดความต้องการล่วงหน้า บ่งชี้ให้เห็นว่าเป็นการพยายามบริหารการใช้จ่ายงบประมาณให้หมด ไป โดยนำไปเบิกจ่ายรายการที่ไม่กำหนดความต้องการล่วงหน้าซึ่งไม่มีความจำเป็นหรือก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อการดำเนินงานอย่างแท้จริง นอกจากนี้ มีการกั้นเงินไว้เบิกจ่ายเหลือมปี และต้องแก้ไข หรือรอคอยเอกสารเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการดำเนินการเบิกจ่าย จึงแสดงให้เห็นถึงปัญหาใน กระบวนการเบิกจ่ายล่าช้า

1.2 คุณภาพการบริหารงบประมาณ ศักยภาพปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการบริหาร งบประมาณในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะคติในการปฏิบัติงาน พฤติกรรมในการปฏิบัติงาน และ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน

ทักษะคติในการปฏิบัติงาน พฤติกรรมในการปฏิบัติงาน และอุปกรณ์เทคโนโลยีใน การปฏิบัติงาน ถือเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพของการบริหารงบประมาณ จาก ผลการวิจัย ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ โดยส่วนใหญ่ มีทักษะคติในการปฏิบัติงาน และ พฤติกรรมในการปฏิบัติงานในทางที่ส่งผลให้คุณภาพการบริหารงบประมาณเป็นไปในทางที่ดี สำหรับปัจจัยด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัย หน่วยงานจัดให้มีอุปกรณ์อย่างเพียงพอ แต่ในด้านของโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ เฉพาะงานบริหารงบประมาณนั้นยังไม่มีรองรับ นอกจากนี้ ผู้บริหารงบประมาณ เพียงร้อยละ 50 ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี และเมื่ออุปกรณ์ขัดข้อง สำหรับผู้บริหารงบประมาณ ร้อยละ 61.11 และสำหรับผู้ปฏิบัติงานมีเพียงร้อยละ 42.86 ที่ให้ ความเห็นว่า มีเจ้าหน้าที่มาแก้ไขอย่างทันท่วงที ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณ

2. ปัญหาการรายงานข้อมูลงบประมาณของคณะภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชภัฏนครราชสีมา ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรายงานข้อมูลงบประมาณ ในทางที่มี ประสิทธิภาพ หรือมีปัญหาในการรายงานข้อมูล โดยศึกษาปัจจัยสองประการ คือ กระบวนการ ควบคุมการรายงานข้อมูลงบประมาณ และปัจจัยคุณลักษณะของรายงานข้อมูลงบประมาณ

2.1 กระบวนการควบคุมการรายงานข้อมูลงบประมาณ ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำเนิน กระบวนการควบคุม ตั้งแต่ควบคุมและติดตามการจัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณ กำหนด กระบวนการตรวจสอบความถูกต้องอย่างเพียงพอ การประเมินผลการจัดทำรายงาน การศึกษา

ปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไข ซึ่งการกระบวนการดังกล่าว ทำให้มั่นใจได้ว่าการรายงานข้อมูลงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ

2.2 คุณลักษณะของรายงานข้อมูลงบประมาณ จากผลการวิจัยรายงานข้อมูลงบประมาณ ตามความเห็นของผู้บริหารงบประมาณโดยส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าข้อมูลงบประมาณมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ความตรงต่อเวลาของการนำเสนอรายงานข้อมูล ข้อมูลที่รายงานเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ได้จริง ซึ่งความเห็นของผู้บริหารงบประมาณนี้ มีความขัดแย้งกับผู้ใช้รายงานข้อมูลงบประมาณในบางส่วน คือ ผู้ใช้รายงานร้อยละ 56.90 ให้ความเห็นเห็นว่า ได้รับรายงานไม่ตรงตามกำหนดเวลา และร้อยละ 60.30 เห็นว่าข้อมูลงบประมาณไม่เป็นปัจจุบัน และผู้ปฏิบัติงานงบประมาณส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าข้อมูลงบประมาณที่หน่วยงานต่าง ๆ มีความต้องการเป็นข้อมูลเดียวกันแต่ต้องการให้นำเสนอในรูปแบบที่แตกต่างกัน และผู้บริหารไม่แจ้งความต้องการรูปแบบข้อมูลให้ทราบล่วงหน้าก่อนเริ่มต้นปฏิบัติงานในปีงบประมาณ ซึ่งเป็นผลให้การระงงานเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยในครั้งนี้

1.1 ผู้บริหารงบประมาณ ให้ความเห็นว่าวงเงินงบประมาณที่ตั้งขอถูกต้องลงหน่วยงานจึงควรให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อมูลสนับสนุนค่าของงบประมาณ เช่น ข้อมูลแสดงความเป็นและความต้องการ แสดงข้อมูลผลกระทบจากการดำเนินการตามค่าของงบประมาณ

1.2 จากความเห็นของผู้บริหารงบประมาณร้อยละ 50 เห็นว่า การจัดซื้อจัดจ้างไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณ มีการกันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือมปี และรายงานผลการเบิกจ่ายมิได้นำไปใช้เพื่อปรับปรุงกระบวนการเบิกจ่ายในปีถัดไป ดังนั้น หน่วยงานควรนำรายงานผลการเบิกจ่ายของปีก่อนไปใช้เพื่อปรับปรุงการเบิกจ่ายในปีต่อไป ซึ่งจากรายงานดังกล่าว จะทำให้หน่วยงานสามารถแก้ไขกระบวนการเบิกจ่ายปีต่อไปได้ และควรค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของการกันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือมปี เพื่อลดการกันเงินในปีต่อไป

1.3 ผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ ให้ความเห็นว่า เอกสารการเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่ได้รับเพื่อดำเนินการเบิกจ่ายต้องทำการแก้ไข หรือต้องรอคอยเอกสารเพิ่มเติม หน่วยงานจึงควรชี้แจง ให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเบิกจ่ายในด้านของขั้นตอน กระบวนการ การจัดทำเอกสารเบิกจ่ายให้แก่บุคลากรทุกคนในหน่วยงาน ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการเบิกจ่าย เพื่อลดปัญหาการผิดพลาดของเอกสารที่ต้องแก้ไขหรือรอคอยเอกสารเพิ่มเติมในภายหลัง

1.4 หน่วยงานควรสนับสนุนในเรื่องของการให้ความช่วยเหลืออย่างทันท่วงทีเมื่ออุปกรณ์มีการชำรุดเสียหาย และควรให้การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

1.5 จากความเห็นของผู้ปฏิบัติงานงบประมาณ เห็นว่าผู้บริหารหรือหน่วยงานต่าง ๆ มีความต้องการข้อมูลเดียวกันแต่มีรูปแบบการนำเสนอรายงานที่แตกต่างกัน และผู้บริหารหรือหน่วยงานต่าง ๆ ไม่แจ้งความต้องการรายงานข้อมูลหรือรูปแบบของการนำเสนอข้อมูลแก่ผู้ปฏิบัติงานงบประมาณเป็นการล่วงหน้าก่อนเริ่มต้นปีงบประมาณ แนวทางที่เสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหานี้ คือ ผู้บริหารของหน่วยงานต่าง ๆ และผู้ปฏิบัติงานงบประมาณควรได้หารือกันถึงรูปแบบการนำเสนอข้อมูลงบประมาณแก่หน่วยงานต่างๆ ให้สามารถปรับใช้รูปแบบเดียวกันได้ เพื่อลดภาระงานลง และเมื่อผู้บริหารมีความต้องการรูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่เปลี่ยนไปจากเดิม ควรแจ้งให้ผู้ปฏิบัติงานทราบเป็นการล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถเตรียมพร้อมสำหรับการรวบรวมข้อมูลในรูปแบบที่ผู้บริหารต้องการได้

2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

คณะผู้จัดทำวิจัยขอเสนอแนะในการจัดทำวิจัยครั้งต่อไปให้มีการศึกษาโครงการวิจัยพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงบประมาณสำหรับคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์